

▲ Mie Mørkebergs sort-hvide serie "In the Shadow of Khaos" minder udtryksmæssigt om solariseringer – det vil sige kraftigt overeksponerede fotografiske sort-hvide negativer. Men selve motiverne er inspireret af fabelvæsener. Her er det en nøgen, kvindelig udgave af Atlas, der bærer en jordklode eller en måne på skuldrene. – Fotos: Galleri Tom Christoffersen.

▲ I serien "Portal" indgår fire malerier med dyreskildringer – her er det en panter – der alle har kontakt til en geometrisk opmalet cirkelform. Betydningerne står i kø.

♦ Fra dag et har Mie Mørkeberg bevist, at hun er en begavet maler, men i de senere år er hun vokset og har udviklet sig til at blive en virtuos maler. Hendes nye malerier til Trapholt er et godt bevis på, at maleri er et uundværligt og evigt aktuelt medie og stadig indtager en vigtig plads i samtidskunstens kanon. – Foto: Jonas Normann.

Mod en ny symbolisme

Maleren Mie Mørkeberg brillerer på kunstmuseet Trapholt med sine mytologiske værker i ny-symbolistisk stil. På udstillingen, der fra i dag kan opleves online, genindsættes det fremmedgjorte menneske i en vildtvoksende natur, som vores civilisation ellers har gjort alt for at distancere os fra

udstilling

★★★★★

AF LISBETH BONDE
kultur@k.dk

Trapholt i Kolding har i de senere år dannet ramme om en række spændende soloudstillinger med udvalgte danske malere. I 2017 gjaldt det Michael Kvium, i 2018 Kirstine Roepstorff, i 2019 Eske Kath, og sidste år residerede Anette Harboe Flensburg i museets sale for særudstillinger. I år har man inviteret Mie Mørkeberg (født 1980), som med soloudstillingen "Kryptomania" folder sine mesterlige ny-symbolistiske motiver ud. Titlen vender vi tilbage til om lidt. Først et par praktiske oplysninger. Museet er naturligvis p.t. lukket som følge af den generelle nedlukning af kulturlivet på grund af corona, men der er mulighed for en gratis virtuel omvisning i udstillingen fra i dag klokken 16 og frem via museets hjemmeside.

Det er et fremragende initiativ i en periode, hvor mange hunger efter kunstoplevelser, omend skærmet af en virtuel omvisning. Ligesom film bør ses i biografen, skal kunst helst opleves i virkeligheden.

Fra dag et har Mie Mørkeberg bevist, at hun er en begavet maler, men i de senere år er hun vokset og har udviklet sig til at blive en virtuos maler. Hendes nye malerier til Trapholt er et godt bevis på, at maleri er et uundværligt og evigt aktuelt medie og stadig indtager en vigtig plads i samtidskunstens kanon. Hun anvender det som en pro-

jektionsflade for sin egen personlige forestillingsverden, der er drevet af både frygt og håb. I modsætning til de fleste af sine yngre medstørrelse tilbage i kunsthistorien er Mørkeberg en af de efterhånden mange kvindelige kunstnere, der hverken frygter det monumentale format eller tøver med at tage livtag med store eksistentielle spørgsmål.

Fra fortinsvis at skildre menneskeforladte interiører med ophobninger af ting i rum, der ofte er præget af undertryk eller af iltmangel, vendte hun sig for nogle år siden mod menneskefiguren og naturen. I sine nye, mytologiske værker, som er skabt direkte med udstillingen for øje, beskæftiger hun sig motivisk med menneskets relation til og forankring i naturen i den antropocene tidsalder, hvor vores fodaftryk på planeten kan spores overalt.

Titlen "Kryptomania" indikerer noget kryptisk eller til en krypteret mening, for eksempel når man bevidst vil sløre en besked ved hjælp af koder. Men den refererer også til en bipolar persons sindslidelse i den fase, hvor vedkommende er sygeligt opstemt – på latin "mania", på dansk mani eller manisk. Alle tre titler indikerer altså, at virkeligheden er kompleks, at meningen ofte er skjult eller krypteret – og at livet rummer mange stemningslejer.

I udstillingens første rum, der er malet sort, hænger serien "Portal": fire malerier med dyreskildringer – en panter, en kolibri, en søhest og en skorpion, der alle har kontakt til en geometrisk opmalet cirkelform i henholdsvis blå, gult, rødt og grønt. Cirklerne kan minde om kloder, befrugtede æg eller petriskåle, som man bruger til at obser-

Fori Mie Mørkeberg er en så virtuos maler, og hendes kolorit er så dramatisk og stærk, virker hendes motiver sært dragende og foruroligende.

vere eller dyrke mikrobiologiske cellekulturer i. Makro- eller mikrokosmos? Det er ikke tit at afgøre. Meningen er krypteret. Hvert dyr har nogle særlige egenskaber: Panteren er et farligt rovdyr, der repræsenterer vildskab og dristighed, skorpionen er et giftigt krybdyr – men også et stjernetegn – kolibri-en symboliserer uendelighed, evighed og kontinuitet i mange kulturer, mens søhesten er et havdyr, foruden et mytologisk rovdyr, der trækker havuden Poseidons vogn. Betydningerne står i kø, og fantasien kommer på arbejde her allerede i udstillingens første rum.

Cirklen bryder igen og igen med det ellers dominerende groende og organiske, primært botaniske univers, som det fremgår af både udstillingens fire imponerende, bemalede krukker i det andet rum og af malerierne i det tredje rum. Ofte befinder de skildrede personer sig i en sovende tilstand, det vil sige mentalt et andet sted end i den natur, som omgiver dem. Mørkeberg er optaget af det kontroltab, der indfinder sig under søvnen eller i trancen, hvor underbevidstheden stiller flere spørgsmål, end de giver svar, og sætter gang i tankeaktiviteten hos beskueren.

Det er en metafysik, som er på spil her? I et videointerview, som vises i udstillingen, taler hun om søvnen: "Når man sover, forsvinder man væk fra alting," siger hun og understreger, at de motiver, der finder vej til hendes lærer, melder sig helt af sig selv. De er ikke tænkt frem, men springer så at sige ind i hendes associationsfelt og giver hende lyst til at male dem.

Et af malerierne med titlen "Kryptomania Lemon Tree" viser en kvinde med en bandage om hovedet. Hun sidder under et blomstrende citrontræ med lukkede øjne, mens hun holder hænderne på bandagen. Man bemærker et skarpt, cirkulært hul i hendes mave, som ser ud til at være maskinskåret. Er kvinden en cyborg eller en robot? Kvinden fremstår som et fremmedlegeme i naturen eller en fantomskikkelse. Hun kunne repræsentere mennesket i den posthumane tidsalder.

Det ideunivers, som udspringer sig i malerierne, ligger tæt på symbolismen i slutningen af 1800-tallet. Symbolisterne tog afstand fra naturalismen og realismen og forfægtede de dybere, andelige dimensioner i tilværelsen. De lod sig i højere grad lede af drømmen og fantasien. Johannes Jørgensens berømte credo fra tidsskriftet Taarnet "Verden er dyb. Kun de flade Aander fattet det ikke", synes umiddelbart anvendeligt på Mie Mørkebergs værker, der er udtryk for nogle mystiske – krypterede – dimensioner af tilværelsen kombineret med hendes æstetisk sikre, sugende form- og farveverden. Malerierne stiller flere spørgsmål, end de giver svar, og sætter gang i tankeaktiviteten hos beskueren.

Mie Mørkeberg: Kryptomania. Trapholt, Kolding. Til den 28. november 2021. Rigt illustreret katalog på 78 sider med tekster af museets direktør, Karen Grøn. 100 kroner. Der er mulighed for en virtuel omvisning i udstillingen fra i dag klokken 16 på: trapholt.dk/trapholt-zoomer-ind-paa-besog-i-mie-morkebergs-atelier/ Herefter på museets hjemmeside: trapholt.dk/videoer-fra-virtuelle-arrangementer/

Størsteparten af Mørkebergs malerier består af et større antal mindre billeder, der er limet ind på billedfladen. De samler sig som i en kollage til et puslespil, der interagerer i det underliggende motiv. Hermed peger hun på maleriet som en konstruktion og betoner den mere stofflige eller materielle side af maleriet, ligesom der opstår en effekt af noget tredimensionelt på den todimensionelle flade. Det er en vigtig del af hendes kunstneriske udtryk, der giver ekstra liv til billedet.

I udstillingens sidste rum hænger den sort-hvide serie "In the Shadow of Khaos", der udtryksmæssigt minder om solariseringer – det vil sige kraftigt overeksponerede fotografiske sort-hvide negativer. Men selve motiverne er inspireret af middelalderlige koldnalsraderinger af fabelvæsener. Her optræder blandt andet en skægget gravid kvinde, som rider på et hybrid væsen – en blanding af et vildsvin og en drage. Der er også en nøgen, kvindelig Atlas, der bærer en jordklode eller en måne på skuldrene, en kæmpemæssig søhest og en gedebuk med menneskefødder med videre. Cirkelformen går igen her.

Fordi Mie Mørkeberg er en så virtuos maler, og hendes kolorit er så dramatisk og stærk, virker hendes motiver sært dragende og foruroligende. De påvirker én i en lettere destabiliserende retning, som var man midt i en drøm. Hun går på tværs af kulturer, tider og steder og henter også inspiration tilbage i kunsthistorien på sin nye udstilling, der rummer et universelt budskab om mennesket i en posthuman æra.